Informatika — középszint	Név:	osztály:
--------------------------	------	----------

1. Kajszi

Egy, a kajszibarack termesztésével és felhasználásával foglalkozó írás áll rendelkezésére az UTF-8 kódolású *kajsziforras.txt* állományban. A mellékelt mintának és a leírásnak megfelelően készítse el a dokumentumot. A beállításoktól függően előfordulhat, hogy az oldalhatárok máshol lesznek a megoldásában, mint ami a mintán látszik. A szöveg tagolásához ne alkalmazzon felesleges bekezdésjeleket.

- 1. Hozza létre szövegszerkesztő program segítségével a *kajszi* állományt a program alapértelmezett formátumában a *kajsziforras.txt* felhasználásával!
- 2. Legyen a dokumentumban a lapméret A4-es, a margók legyenek egységesen 2,4 cm-esek!
- 3. A dokumentumban a szavak között több helyen egynél több szóközkarakter van helytelenül. Gondoskodjon arról, hogy a szavak között csak egy-egy szóköz maradjon!
- 4. A szövegtörzs karakterei Times New Roman (Nimbus Roman) betűtípusúak legyenek! Az élőfej 24, a címek 14 és a többi szöveg 11 pontos betűméretű legyen! A dokumentumban a sorköz legyen egyszeres, a bekezdéseket tegye sorkizárttá (ahol a leírás vagy a minta mást nem kíván), és utánuk 6 pontos térköz legyen!
- 5. Készítse el az élőfej tartalmát! Gépelje be szövegét: "Kajszibarack"! A szöveg Times New Roman (Nimbus Roman) betűtípusú, kiskapitális betűstílusú és középre igazított legyen! A fejléc tartalmát a bal és a jobb margó között vékony vonallal határolja a mintának megfelelően!
- 6. A dokumentum élőlábában alkalmazzon oldalszámozást a minta szerint!
- 7. A minta szerinti három címnél állítson be félkövér betűstílust, és előttük, valamint utánuk 6 pontos térközt!
- 8. Az első címhez szúrjon be lábjegyzetet alapértelmezett mérettel a mintán látható formátumban! Szövegét a cím utáni kapcsos zárójelek közül helyezze át! A kapcsos zárójeleket törölje ki!
- 9. A dokumentumban helyezzen el négy képet a mintán látható igazítással és vékony fekete szegéllyel! Az első bekezdés után helyezze el a *kep1.jpg* képet, amit módosítson arányosan úgy, hogy a szélessége 8 cm legyen!
- 10. A kép alá szúrjon be egy 3×8 cm-es szövegdobozt barack színű RGB(255, 204, 153) kódú háttérrel, amelynek szövegét a következő kapcsos zárójelek közül helyezze át! A kapcsos zárójeleket törölje ki! A szövegdobozban a térköz 0 pontos legyen! A "*Prunus armeniaca L.*" cím legyen 8 pontos betűméretű, félkövér és dőlt betűstílusú legyen! A szövegdoboz többi szövege 10 pontos betűméretű legyen! A képet, a szövegdoboz helyzetét és a tartalmát a minta szerint igazítsa! Ügyeljen arra, hogy a kép és a szövegdoboz érintkezzen, de ne fedjék át egymást!
- 11. A második képet, a kep2. jpg és a harmadik képet, a kep3. jpg állományt a minta szerinti helyre szúrja be, és módosítsa arányosan úgy, hogy a szélességük 4 cm legyen!

A feladat folytatása a következő oldalon található.

- 12. A kep4. jpg kép és a képaláírás egy kétsoros, egyoszlopos, vékony szegélyű táblázatban helyezkedjen el, amelynek háttere legyen barack RGB(255, 204, 153) kódú szín!
  - A táblázat felső cellájába szúrja be a képet, igazítsa vízszintesen középre, és módosítsa arányosan úgy, hogy a magassága 5,5 cm legyen!
  - A táblázat szélességét állítsa be úgy, hogy a kép látszódjon, de feleslegesen széles ne legyen!
  - Az alsó cellába a képaláírás kerüljön, amelynek szövegét az utolsó kapcsos zárójelek közül helyezze át! A kapcsos zárójeleket törölje ki! A szöveget a minta szerint igazítsa!
  - A táblázat teljes szövegére alkalmazzon 8 pontos betűméretet!
  - A szerzők neve és a könyv címe félkövér betűstílusúak legyenek!
- 13. A dokumentumban két jel helytelenül van írva, ezeket javítsa ki! A "6*6" helyett "6×6" és a "m2" helyett "m2" legyen!
- 14. Alakítsa felsorolássá a mintán látható bekezdéseket!
- 15. A dokumentumban alkalmazzon elválasztást! Gondoskodjon róla, hogy a második cím a második oldalon helyezkedjen el!

40 pont

Minta:

KAJSZIBARACK

A kaiszibarack története

A kajszibarack Kínából származik, a hatalmas kiterjedésű ország 38-40. szélességi fokon fekvő öveze-téből.

Népies és irodalmi nevei igen változatosak: kajszi, kajszibarack, sárgabarack, tengeribarack, majombarack, Valamennyi a kajszibarack valamelyik változatát vagy ősét jelzi. A legcélszerűbb a kajszibarack elnevezést használni, mert ez utal az őszibarackhoz való hasonlatosságra, de meg is különbözteti attól.

Legalább három évszázada termesztik kiterjedten hazánkban, de nagy fellendülése a múlt század derekán kezdődött meg, és ez az időszak egybeesik azokkal a nagy erőfeszítésekkel, amelyeket akkor az elsivatagosodással fenyegetett Alföld befásítására tettek. Ez idő tájt ún. kétszintes kultúrában termesztették, Vagyis a szölők közé ültették a kajszibarackfákat, mert a szölösgazdáknak az volt a telmesztetek, Yogy amennyiben a fagy elviszi a szőlőtermést, a kajszi akkor is kihűzza őket a bajból. A magyar kajszibarack jó híre gyorsan terjedt, megindult az export és az ipari feldolgozása. A Duna-Tisza közén Kecskemét lett a baracktermelés központja.

A kedvező termelési tapasztalatok arra ösztönözték az 50-es években már megszilárdult téeszeket és állami gazdaságokat, hogy hatalmas kajszültetvényeket hozzanak létre. Sajnos ezek egy része nem az élettanilag optimális termőterületre került. Számos agrotechnikai problémával kellett a szakembereknek megküzdeniük, és sok kajszigyümölcsöst időnap előtt kivágtak.

A kiskertekben azonban változatlanul eredményesen termelték ezt az illatos gyümölcsöt, amelyről dr. д мыменчемоен azonoan vaitozatlanul eredményesen termelték ezt az illatos gyümölcsöt, amelyről dr. Entz Ferenc, a 48-as szabadsághare honvéd főorvosa, kiváló pomológus azt írta, hogy: "Európában Magyarország a kajszibarack igazi hazája." Mostanában kevés van belőle, a piacokon a legdrágább gyümölcs, ezért a kertekben is kincsnek számít egy rendszeresen termő, szép és jóízű gyümölcsöt érlelő kajszibarackfa.

gyakorlati vizsga 1122 4/122013. október 18.

^{*} Dr. Bálint György: Kajszi - Kínából jött, Európában beilleszkedett

Kajszibarack

A kajszibarack termesztése

A kajszibarack fájának vegetációjához rügyfakadástól lombhullásig 170-190 fagymentes napra van szüksége, és ez a mi klímánk alatt rendelkezésére áll. A fa elviseli az átmeneti csapadékhiányt, de akkor érzi jol magát, ha elegendő vízhez jut. Különösen szeptemberben és októberben, amikor a termőrügyek kifejlődnek, továbbá május-júniusban a csonthéjképződés időszakában, valamint június második felében, a gyűmölcsök növekedése, "hízása" idején van szüksége elegendő vízre.

A nálunk szokásos téli fagyok nem károsítják a kajszibarackfa vesszőit és

rügyeit. Ez a gyümölcsfaj azonban a korán ébredők közé tartozik, ami annyit jelent, hogy a mélynyugalmi állapota már január végén-február elején befejeződik. Ha ilyenkor enyhe idő uralkodik, akkor megindul a fák élettevékenysége, a rügyek duzzadni kezdenek. A veszélyes az, ha az átmeneti enyhülést ismét hideg idő követi, mert ilyenkor a rügyek már nagyon érzékenyek a hidegre, és könnyén elfagyhatnak.

A rügyek vagy később a bimbók, a virágok elfagyása egyenesen belekergeti a kajszibarackfákat a szakaszos termésbe. Ez úgy kezdődik, hogy a lefagyott virágú fa minden rendelkezésére álló tápanyagot a termőrészek kifejlesztésére fordít, aminek a hatására, kedvező időjárás esetén, a következő évben rengeteg gyümölcs képződik a fán. Ezek kineveléséhez a fa minden erejét megfeszíti, de még ez se elégséges, és a smeyeresenez a ta minuen erejet megreszín, de meg ez se elegséges, és a gyűmőlcsők aprók, értéktelenek maradnak. A fa legyengülve megy a télbe, vesszői, rűgyei éretlenek, és a kisebb fagyok is nagy kárt tesznek bennük. A termő és a nem termő évek így váltakoznak: az egyik évben túl sok a termés, a másik évben üresen szomorkodnak a fák.

A kajszifák a szőlővel azonos talajokat kedvelik; a homokon és az agyagtalajokon egyaránt megélnek Kezdethen felfelé törekvő, később ellaposodó, ernyőszerű koronát fejlesztenek, ezért legalább 6x6 méteres tenyészterületre (36 m²) van szükségük. A lombkorona nem ad mély árnyékot, ezért a fák alatt a szamóca, sőt a zöldségfélék is megtermelhetők.

A kajszibarackfákat igen gondos alakító metszésben kell részesíteni, és termőkorukban is rendszeres felügyeleti metszéssel kell a termőrészek kialakítására kényszeríteni.

A közhiedelemmel szemben a kajszibarackfákat rendszeresen kell trágyázni. Ha erre a célra komposzt áll rendelkezésünkre, akkor annak tápanyagtartalmát egészítsük ki összel kálit és foszfátot, tavasszal pedig nitrogént tartalmazó műtrágyákkal.

Az öntözés elősegíti a termőrészek és a lombozat kifejlődését, a gyümölcsök kialakulását. A gyomok elleni küzdelemben a kapálást válasszuk, és ne kísérletezzünk gyomirtó vegyszerek használatával.

Igényes kertbarát ne takarítsa meg a kajszigyümölcsök ritkítását. A fák ugyanis 4-5-ször annyi virágot képeznek, mint amennyi a normális termés kialakulásához szükséges, és ezekből több gyümölcskezdemény alakul ki a kívánatosnál. Ezek felnevelése a fától sok tápanyagot és vizet von el, nem is beszélve arról, hogy a sok kis gyümölcs jóval értéktelenebb, mint a kevesebb, de nagyobb, tetszetősebb.

A kajszibarackfákat sokféle betegség és kártevő fenyegeti, mégis a legveszedelmesebb Valamennyi között a gutaütés. Sokáig úgy véltük, hogy ennek a betegségnek - ami a korona egy részének vagy az egész koronának egyik napról a másikra történő elszáradásában mutatkozik meg - élettani okai vannak. Az újabb tudományos vizsgálatok azonban bebizonyították, hogy az élettani rendellenessém mellett a gutaütésért egy baktérium- és egy gombafaj fertőzése felelős. A védekezés a következőkben foglalható

2

KAJSZIBARACK

- Óvjuk a fákat a mechanikai sérülésektől.
- A fákat lehetőleg közvetlenül a virágzás előtt nyessük. A metszésnél használt eszközöket rendszeresen fertőtlenítsük
- Tél végén lemosásszerűen permetezzük a fákat 2%-os bordói lével vagy ezzel azonos hatású más gombaölő szerrel.
- Gondosan végezzük el a sebek kezelését és ápolását fasebkezelő balzsammal.

Felhasználása

A magyar kajszibarack minősége kimagasló. Egy alkalommal módomban állott a londoni Covent Garden piacon végigkóstolni a napsütötte görög, francia, spanyol és olasz tájakról származó kajszikat, de ízben és zamatban egyik se közelítette meg a nálunk termeltet. Indokolt, hogy Európa nagy gyűmölcspiacain "hungaricum"-ként tartják nyilván a magyar kajszibarackot.

Lehet belőle lekvárt, befőttet, dzsemet, ivólevet, süteményt készíteni. Nagyon alkalmas ipari és házi mélyhűtésre, aszalvány készítésére és pálinkának is

Forrás:

http://www.balintgazda.hu/minden-heten-szuret/julius/kajszi.html